

FÉNYÍRDA

Győzött az erdő

Egy bő évtizede dolgoztam már a Bécsi úton, a Kiscelli domb tövében, amikor egyszer úgy hozta a sors, hogy nekieredtem az egykori trinitárius kolostor – a fővárosi múzeum – elől induló Doberdó útnak. Családi házak között vezetett végig, aztán beért egy erdőbe, és igen csak meglepődtem, amikor felfedeztem: valójában a keresztúton járok. A kálvária stációi szegélyezték az árnyas útvonalat, amely a golgotában végződött. Odalentről felhallatszott ugyan a Bécsi úti forgalom dübörgése, de még megsaccolni sem volt könnyű, merre jutottam. A kereszteltől induló, a fák között rejlő meredek lépcső végül egy kis kápolnához vezetett, onnan pedig a Kerék vendéglő előtti kis térre lehetett kievickélni.

A Fortepanon felbukkant két fotó bizonyítja, hogy korántsem volt ez mindig így. Az Új Ember című katolikus hetilapnak dolgozó *Hámori Gyula* hagyatékában fennmaradt képek az ötvenes évek közepén készültek, és pontosan mutatják, hogy akkor még kopár volt a hegy, nem rejtette erdő a kálváriát.

Az Újlakról kikanyarodó út elején a húszas években emelt városi házak és a 19. század végén épült Margit kórház között itt csak nagy kertekben álló családi porták és párlakásos társasházak pötyözték a tájat. A térképek tanúsága szerint a két világháború között terveztek ugyan a domb lábához egy új, a Bécsi úttal párhuzamos utcát is, abból azonban nem lett semmi. Az ötvenes évekre is megmaradt tehát a szinte falusias környezet, ahol hiába működött immár múzeum a még *II. József* által felosztatott rend kolostorában, a hívek szokásai lassan változtak. A nagypénteki keresztút továbbra is a 1810-ben emelt kálvárián vezetett végig, és a Golgota-szoborcsoport alatt álló, bővizű forrást rejtő Szent Vér kápolnánál ért véget.

A hetvenes évekre azonban már minden más lett. Egymás után épültek fel a hatalmas középületek – a könnyűipari, majd a Kandó főiskola kollégiumostól, illetve a Szilikátipari Kutató Intézet székháza –, a domboldal régi csapásai pedig járhatatlanná váltak, a hajdani kertek helyét elfoglalta a sarjerdő. Az óbudai kálváriát ma már csak a kirándulók ismerik. (N. K. J.) ●

